

Testimonium martyrii

Bulletin o tom, jak věřili

Jan Bula

a Václav Drbala

V tomto čísle:

- Rozhovor s biskupem Pavlem Posádem
- Svědectví z Argentiny
- Historik a hledání pravdy
- Výstava o Božích služebnících v italském Udine

2022/7

Motto:

„Budte pastýři,
kteří přijímají svůj lid,
s nímž společně putují,
s náklonností, milosrdenstvím,
mírným jednáním,
ale také s otcovskou pevností,
s pokorou a rozlišováním.“

papež František

Nihil obstat:

4/AKP/22, Brno, dne 13. 6. 2022

doc. Josef Beneš, Th.D.

Imprimatur:

Ep/329/20, Brno, dne 25. 3. 2020

Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle, biskup brněnský

Redakce

Výkonným redaktorem je Ing. Josef Janoušek. Dalšími redaktory jsou Lukáš Janoušek a další bohoslovci brněnské diecéze.

Redakční radu tvoří ThDr. PhDr. Radek Mezuláník, Ph.D., Mgr. Jiří Plhoň a Mgr. Jan Růžička, Ph.D.

Bulletin vychází v součinnosti s úřadem administrátora kanonizačního řízení Mons. Mgr. Karla Orlity, JU.D.

Jazykovou korekturu zajišťuje Mgr. Jan Slepíčka.

Čtenářům

To nejhorší zatčení

Zatčení, vězení, útěk z vazební věznice, spoutání. Tyto a podobné pojmy slýcháváme často ve spojitosti s událostmi kriminálního ražení. Zkusme se na chvíli nad jedním z nich zamyslet. Bude totiž ústředním tématem článků o služebnících Božích. Začneme otázkou: Jaké je nejhorší zatčení, které člověka může potkat? Otázka je položena úmyslně takto, neboť zatčení je u nás běžně nutným předpokladem k tomu, aby se člověk dostal do vězení. Přijměte jednu z možných odpovědí: Nejhorší zatčení je takové, které stojí na počátku takového uvěznění člověka, že se z něj není možné již vyprostit. Vztáhneme-li to na duchovní život, můžeme místo slova zatčení použít slovo spoutanost. Nejhorší je taková spoutanost, z které se nedokážeme vyprostit. Jednou jsem viděl následující citát: „Vzkříšený vysvobozuje každého, kdo je v Něm, od otroctví hříchu, z vězení viny a od každého spoutání skrytou zlobou v srdci člověka.“ To jsou ty nejhorší spoutanosti, ze kterých může vysvobodit pouze Vzkříšený. Jestliže však je to jen Ježíš, který může ze spoutaností vysvobodit, potom jsou nejhorší spoutanosti ty, ve kterých neprosíme Božího Syna o pomoc. Tehdy se opravdu neosvobodíme. Ať už nás čeká jakákoliv životní těžkost, je důležité do ní vstoupit s co možná nejsvobodnějším srdcem odpoutaným od všeho, co není od Boha. Někdy nás právě ta těžkost osvobodí od pout, která nás ještě donedávna omezovala. Vždy je ale důležité nezapomínat, že jediným, kdo může srdce osvobodit, je Kristus.

Kéž je nám životní příběh služebníků Božích Jana Buly a Václava Drboly povzbuzením pro to, že s Ježíšem jsme svobodní i tehdy, když nás potká vězení viditelné zvnějšku, které je v očích tohoto světa neštěstím.

Josef Janoušek

Vítězství kříže

V době, kdy píšu toto zamyšlení, probíhá válka na Ukrajině. Obě strany válka ničí, ale přitom hrozí, že se konflikt protáhne ještě dlouhou dobu. Vypadá to, že neexistuje jednoduché řešení, jak válku ukončit. Ale jednou věcí jsme si jako křesťané jisti: Nakonec zvítězí Kristus. Pokud s ním spolupracujeme, vyhraje brzy, pokud mu klademe překážky, může to trvat i čtyřicet let, ale vítězná strana je ta jeho. To proto, že on už všechno zlo přemohl. Spolu s křížem Kristus nesl i všechno utrpení na Ukrajině, zdánlivou bezmoc slabých proti síle, pravdy proti lžím, které hlásá propaganda. A svým vzkříšením i toto zlo porazil.

Ne vždy můžeme být u Kristova vítězství přítomni. Jan Bula a Václav Drbola se například stejně jako mnoho jiných nedožili pádu komunismu. Někdy k vítězství navíc vede dlouhá oklika. I to, co nám přijde jako vítězství, se časem ukáže jako nedokonalé. Tam, kde jsme čekali spásu, přichází další nečekané zlo. Mnohé překvapilo zlo v demokracii. Za života Jana Buly a Václa-

va Drboly zase spousta lidí čekala záchranu v komunismu. Když dobro zatím nevyhrálo, znamená to, že pro nás Kristus prohrál? Znamená to, že v případě všech, které válka zahubila, zlo zvítězilo? Rozhodně u nich bylo zlu dáno větší slovo a větší moc, než se dát mělo.

K vítězství dobra ve světě můžeme vždy přispět jen částečně. Co ale můžeme ovlivnit, je Boží vítězství v nás. Když byli Jan Bula a Václav Drbola zatčeni, také zdánlivě prohráli. Od té chvíle je čekala jejich vlastní „křížová cesta“. Ale protože šli ke smrti s Kristem, Kristus je pozvedá k životu. Neviděli, jak zvítězil v národě, ale mohli zažít, jak zvítězil v nich.

Boží království bude s konečnou platností nastoleno Kristovým křížem: „Bůh vládne z kříže“.
(KKC 550. Foto: Unsplash)

Zvlášť při pohledu na dění v nadnárodní politice si můžeme v těchto dnech o to víc připomínat: „Nač prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši?“

Jan Kříž

Rozhovor

s biskupem Pavlem Posádem

Kněží Jan Bula a Václav Drbola působili na Vysočině. Z této oblasti pochází také Mons. Pavel Posád, pomocný biskup českobudějovický. Narodil se v obci Budkov, která se nachází 16 kilometrů od Babic, kde přibližně dva roky před tím došlo k babickým událostem. Absolvoval gymnázium v Moravských Budějovicích (stejně jako Jan Bula). Působil jako kaplan ve třech farnostech brněnské diecéze. Po svém dvouletém působení na Slovácku v Ratíškovicích mu byl odňat státní souhlas. Díky tomu, že tamější lidé projevili nesouhlas s takovým jednáním, mu byl souhlas vrácen. Byl ale poslán do pohraničí na Mikulovsko, kde působil sedm let. S našimi služebníky Božími má mnoho společného – nutnost konfrontovat se s režimem, který kladl jeho působení překážky, a fakt, že pochází ze stejného kraje. Proto jsme jej poprosili o rozhovor pro toto vydání bulletinu.

Mons. Pavel Posád byl 24. prosince 2003 papežem Janem Pavlem II. jmenován diecézním biskupem v Litoměřicích. Předtím působil jako spirituál v Arcibiskupském kněžském semináři v Olomouci. Papež Benedikt XVI. jej 26. ledna 2008 jmenoval světícím biskupem českobudějovickým. Při České biskupské konferenci je členem Rady pro charitu a Komise pro kněžstvo a předsedou Rady pro pastorační mládež.

Vážený otče biskupe Pavle, během svého působení kněžského a biskupského jste byl celkem ve čtyřech diecézích – brněnské, olomoucké, litoměřické a českobudějovické. Na těchto místech jste poznal jistě řadu osobností, které byly nuceny bránit víru a církev proti komunistickému pronásledování. Mohl byste některé z nich uvést? A jaké místo mezi nimi zaujímají kněží Václav Drbola a Jan Bula?

V době komunistické totality v padesátých letech a dále byla celá řada vynikajících kněží, kteří byli režimem pronásledováni a často mno-

Biskup Pavel Posád v Panamě v roce 2019
(Foto: Člověk a víra)

ho vytrpěli ať už vězněním nebo jiných způsobem útlatku. Není snadné je vyjmenovat, protože jich byly stovky a nechtěl bych někoho zapomenout.

Především to byli biskupové (např. můj předchůdce v Litoměřicích kardinál Trochta, biskupové Hlouch a Skoupý, kardinál Tomášek a další) a představení nejrůznějších řádů i řadoví kněží. Tady mi přichází na mysl velická spousta kněží z našeho kraje, například P. Václav Razík, biskup skryté církve. Dále pak účastníci babických procesů, například mimořádně statečný P. Josef Valerián, tehdy kaplan v Jaroměřicích nad Rožnou, a mnozí laici. Já jsem se také blíže znal už od dětství s tajně vysvěceným knězem a lékařem P. Ladislav Kubíčkem, který byl v závěru svého života zavražděn v Třebenicích na Litoměřicku. K uvedeným samozřejmě musíme přiřadit i P. Jana Bulu, P. Václava Drbolu, P. Františka Pařila a další účastníky babických monstrprocesů.

Čím konkrétně je pro vás kněz Václav Drbola a co vás zaujalo na Janu Bulovi?

Tady nemohu být úplně konkrétní, protože, když se proces odehrával, ještě jsem nebyl na světě. Protože moje rodiště Budkov se nachází pár kilometrů od Babic, tak jsem už záhy o těchto událostech slyšel od dospělých. V roce 1968 jsem končil základní školu a nastoupil jsem na gymnázium do Moravských Budějovic a v tomto čase se tyto události „pootevřely“, ale nebyl zralý čas na větší publikaci tohoto případu.

Osoby účastné v tomto procesu jsem znal pouze z kusých vyprávění a nepřesně.

Ryzí kněžství – víra v Boha, která se nebojí obtíží – věrnost církvi. To jsou krásné drahokamy, které v životě obou kněží Bůh postupně vybrušoval. V čem mohou být podle vás konkrétně příkladem pro kněze, pro lidi žijící zasvěceným životem a pro ty, kteří se na některé z těchto povolání připravují?

Řekl bych, že už v položené otázce je vlastně odpověď. Každý z nás, a ještě více mladí lidé, potřebuje pro svůj život zářné vzory a konkrétní příklady. Proto je nesmírně důležité, abychom se s těmito osobnostmi důkladně seznámili, abych tak řekl, se s nimi přímo setkali. A je potřebné, aby ti, kteří je přímo znali, vydali osobní svědectví. Jedině tak je možné, aby se s nimi ostatní mohli seznámit, A proto je také nesmírně důležité, že se církve snaží „postavit je na oltář“, abychom věděli, že svatost není věcí minulosti, naopak že je velmi aktuální.

A čím mohou oslovit mladou generaci anebo rodiny?

Když někdo září, pak oslovuje všechny. A je jedno, zda se jedná o kněze, řeholníky, nebo jinak zasvěcené osoby. Každý z nás sám jistě pozná, kde ho život těchto kandidátů svatořečení oslovuje. A možná, že budeme překvapeni, co se koho dotkne a čím bude ze života těchto relativně mladých lidí zasažen. Jsem přesvědčen, že zvláště mladou generaci mohou tito mučedníci oslovit, protože sami ještě byli mladí, a tak poznáme, že svatost není vyhrazena jen pro některé.

Vy sám jste prožíval určitou část života také na místech spojených s oběma služebníky Božími. Seznámil jste se již v této době s životními osudy obou kněží?

Na to jsem již částečně odpověděl. Mohu jenom přidat to, že v každé etapě našeho života nás svědectví někoho jiného může nově oslovit. Jinak jsem jejich příklad chápal v mládí a jinak mne jejich život a svědectví oslovují dnes. Mohu také říct, že je i já stále více poznávám a stále více mne oslovují. To nadšení z jejich svědectví se neumenšuje s časem, naopak spíše roste.

Velkou bolestí poslední doby je pandemie virové choroby covid-19 a válka na Ukrajině. Co byste z odkazu Václava Drboly a Jana Buly

zejména vyzdvihl pro všechny ty, kteří v souvislosti se zmíněnými událostmi nějak strádají nebo trpí?

Obě události jsou velikou školou víry a života. Jistě nemají jenom negativní dopad na každého z nás, ale jsou i příležitostí zeptat se, co nám tím Bůh chce říct? Myslím, že u mnoha lidí bylo otřeseno myšlení, že jsme nesmrtelní. Každý den bylo možné se setkat až překvapivě se smrtí někoho blízkého. Musíme se zamýšlet, zda opravdu má náš život jenom jedno dějství, nebo nás čeká pokračování za branou smrti. A jaká budoucnost nás čeká? A tady je veliký odkaz „babických mučedníků“. Jak se modlíme v liturgii: „Nemilovali svůj život tak, že by se zalekli smrti“. To je veliká výzva, abychom přehodnotili svůj vztah k životu a ke smrti. Antoine de Saint-Exupéry napsal: „Učinil jsem je vnímavými ke smrti. A nelituji toho. Neboť se tím stali vnímavými k životu.“ A o to přesně jde!

Děkuji za rozhovor a přeji mnoho Božího požehnání do vaší biskupské služby.

Rozhovor zpracoval Josef Janoušek

Úvod do teologie mučednictví

Teologie mučednictví

Právní nauka o mučednictví, která je stěžejní pro beatifikační proces služebníků Božích, vychází z teologie mučednictví. Tato teologie krásným způsobem v sobě propojuje různé aspekty naší víry s mučednictvím. V několika následujících vydáních bulletinu se budeme této teologií podrobněji věnovat. Na úvod se zaměříme na původ slova, z kterého mučednictví vychází, a na jeho význam v křesťanství a v Písmu svatém. Na závěr tohoto úvodu bude vysvětlen rozdíl mezi mučednictvím v teologickém a právním smyslu.

Mučedník (z řeckého $\mu\alpha\rho\tau\upsilon\varsigma$ – martyr) je podle etymologického významu svědek. Setkáváme se s tímto pojmem v mnoha oblastech: historické, právní, etické, náboženské. První užívání tohoto slova se netýkalo přímo prolítí krve, ale svědectví o pravdě. Martyr totiž označuje člověka, který viděl a znal pravdu z vlastní zkušenosti a mohl tuto pravdu dosvědčit – v právním prostředí i před soudci. Již od klasického

Nový zákon nám dává nový obraz mučedníka. Je to ten, kdo vydává svědectví o zemřelém a zmrtvýchvstalém Kristu, s nímž je spojen láskou.
(KKC 2473. Foto: Unsplash)

starověku to bylo označení pro člověka, který svědčil o pravdě a hlásal přesvědčení, které bylo oporou jeho života. Do křesťanství vstoupil tento termín pod vlivem židovské teologie mučednictví a filozofické tradice. Martys v křesťanství v sobě spojoval dva prvky, kterými svědek vydával svědectví o poznání pravdy, která byla ostatním nedostupná. Těmito prvky jsou:

- svědectví činu – utrpení a smrt pro víru;
- svědectví slova – vyznání víry a učení Ježíše Krista.

Svědectví činu a slova potvrzují spolehlivost učení, které bylo mučedníkem hlášáno. Vidíme tedy, že chování mučedníka může být důkazem pravdivosti jeho jednání a pro druhé se stává zdrojem poznání. Tímto se mučednictví stává hodnověrným stvrzení toho, v co mučedník věřil. Tento důkaz byl pro křesťany mnohem důležitější než filozofické důkazy, které podávaly různé filozofické směry. Původně však byly za mučedníky označováni pouze apoštolové, tedy ti, kteří byli svědky života, učení a zejména smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Postupně se změnilo užívání tohoto pojmu, takže v polovině 2. století se začali takto označovat i křesťané, kteří byli odsouzeni k smrti pro svoji víru, přestože nebyli očitými svědky Kristova života a smrti.

Již Starý zákon měl své mučedníky (srov. 2 Mak 6–7), ale v Novém zákoně nacházíme zúžený význam tohoto slova – mučednictví je „krví stvrzené svědectví člověka, který pro víru v Krista položil svůj život.“ Jestliže je Kristus pravým mučedníkem, z jeho slavné mučednické smrti se rodí církev. V ní dosahuje mučednictví nového významu – spolupráce na díle spásy. Tak vidíme, že s mučednictvím je spojen počátek šíření církve v prvních staletích. Mučednictví prvního mučedníka svatého Štěpána provázelo obrácení svatého Pavla. Církev si proto vždy velmi cenila těch, kdo pro ni a pro Krista podstoupili mučednictví. Uznávala je jako znamení nejvyššího a hrdinského projevu Kristovy lásky v životě věřících.

Omezí-li se pojednání na mučednictví v oblasti teologické a právní, lze konstatovat, že uznání mučednictví v každé z nich bude odlišné. Rozdíl dobře vystihl papež Benedikt XIV. († 1758), který rozeznával: *mučednictví před Bohem (coram Deo) a mučednictví před církví (coram Ecclesia)*. Zatímco mučednictví před církví zahrnuje prvky, které jsou základem pro vyhlášení mučednictví v právním slova smyslu, mučednictví před Bohem je mučednictvím v teologickém smyslu. Zahrnuje oblast vnitřní, nadpřirozenou tak, že se vztahuje na duši mučedníka a na Boha. Podstatné je, že nelze toto mučednictví před Bohem (pokud se nepřekrývá s mučednictvím před církví) právně prokázat.

Zpracoval Josef Janoušek

Zdroje:

CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM. *Le cause dei santi: sussidio per lo Studium*. Roma: Libreria Editrice Vaticana, 2014. ISBN 978-88-209-9333-7.

CHRAPKOWSKI, Arnold. *Męczeństwo w procesach kanonizacyjnych. Peregrinus Cracoviensis*, ročník 2003, č. 14, s. 63–70. ISSN 1425-1922.

GONZALES, Fidel. *Męczeństwo, pamięć o świętych i problemy związane z beatyfikacją – kanonizacją męczenników*. *Communio* 14 (2001), s. 412–417.

LÉON-DUFOUR, Xavier. *Slovník biblické teologie*. Řím: Velehrad – Křesťanská akademie, 1991. Bez ISBN.

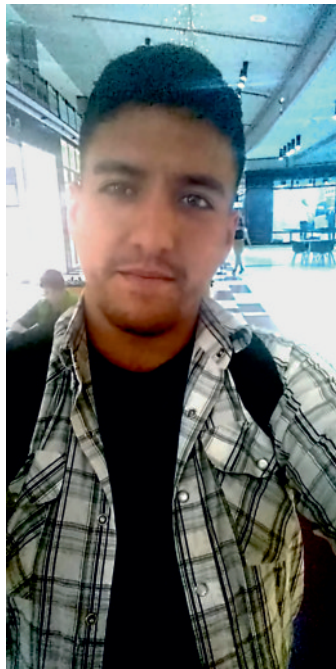
Svědectví z Argentiny

V těžkostech byl vyslyšen

Do naší redakce se dostalo velmi zajímavé svědectví z Jižní Ameriky. Je od mladého Argentinece, který se jmenuje Esteban Pacheco. Pochází z města Salta, narodil se v roce 1995 a s oběma služebníky Božími se seznámil poté, co přerušil svoji přípravu na vstup ke kapucínům. O Janu Bulovi a Václavu Drbolovi se dozvěděl v roce 2020 prostřednictvím kněze Maxmiliána, který nedávno zemřel. Esteban zažíval duchovní krizi a uvažoval, že odejde z katolické církve. Na radu kněze Maxmiliána se začal modlit k Janu Bulovi a Václavu Drbolovi. Ve svých modlitbách byl vyslyšen. Níže přikládáme jeho vlastní svědectví a jeho pohled na oba služebníky Boží.

Dobrý den, drazí bratři v Kristu.

Jmenuji se Esteban [tj. Štěpán], žiji v Argentině, jsem zdravotník a pečuji o nemocné. Mučedníky otce Jana Bulu a Václava Drbolu jsem poznal v roce 2020 prostřednictvím jednoho kněze, otce Maxmiliána, který byl mým duchovním vůdcem; tento kněz před pár měsíci zemřel a nyní jistě přebývá v Boží slávě. Když jsem odešel z řeholního společenství františkánů-kapucínů (bylo to před tím, než jsem měl vstoupit do noviciátu), doporučil mi tento kněz, abych se k nim modlil, když se postupně vytrácela moje víra, když jsem z osobních důvodů přestával následovat Krista a žít v církvi a když jsem v následování našeho Pána klesal jako apoštol Petr. Tehdy mi doporučil, abych prosil o přímluvu tyto otce a modlil se k nim s důvěrou. Tak jsem to dělal – zpočátku bez hlubšího nasazení, nicméně po nějaké době byla tato má modlitba vyslyšena a já jsem začal přijímat určité milosti, které jsem v té době potřeboval.

Esteban Pacheco
(Foto: archiv redakce)

Jejich živá vydanost je vedla k tomu, že přijali korunu mučednictví a odevzdali se vůli Boží. Nevolali jako Jeremiáš: „Jsem příliš mladý!“ – a to otcové Václav a Jan skutečně byli. Jejich zvolání lze vyjádřit takto: „Ano, Pane, tvá vůle ať se stane!“ Jako živí pastýři položili život za své ovce, aby skrze svou prolitou krev vydali jasné a živé svědectví o tom, co je ovocem naprosté oddanosti Pánu: Tím, že byli ochotni ztratit život pro Kristovu věc a že se nebáli šibenického provazu, který jim zprostředkoval štěstí mučednické smrti, vyjádřili svou věrnost jinému, jímž se nechali zcela „spoutat“ před Bohem s tím, že k němu budou po svých kněžských slibech, jimiž je k sobě on sám připoutal, připoutání jako jehňata vedená na porážku. A jejich živá oddanost v nich probudila modlitbu, kterou opakovali ve svých srdcích: Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.

Město Salta je hlavní provinční město
na severozápadě Argentiny.
(Foto: mapy.cz)

Dobrovolně se vzdali svého života, který ztratili zde na zemi, avšak získali jej v nebi, jak se uvádí ve starozákonním příběhu o sedmi bratřích: Přijímám smrt z rukou lidí s nadějí v příslib našeho Boha, že nás vzkřísí. Tito bratři se stali živým příkladem, který se dnes opakuje v srdcích těchto kněží-mučedníků, jež svou víru i naději nacházejí v Bohu a nedají se vystrašit žádnými výhrůžkami, neboť Pán zůstává s nimi a protože ví, že svou krví a svou mučednickou smrtí mohou přinést hojné ovoce obětované a vítězné lásky.

Esteban Pacheco
(přeložil R. D. Jiří Plhoň)

Václav Drbola

Nenechat se zastrašit v konání dobra

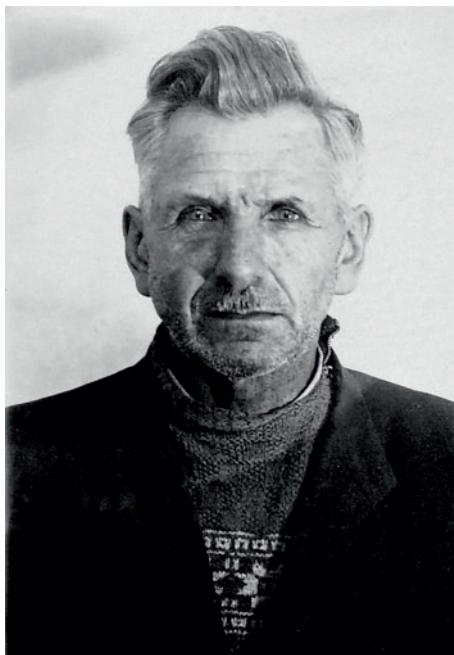
„Neboj se, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvalu, pomoci ti budu, budu tě podpiřat pravici své spravedlnosti.“ (Iz 41, 10) Těmito slovy nás Pán povzbuzuje v dobách zkoušek a těžkostí. Václav Drbola zažíval strach a obavy. A to zvláště v období, kdy kolem něho šly události, které ho začaly bezprostředně ohrožovat a staly se mu osudnými. Mnohem silnější v něm ale musela být víra, že ho podpiřá Boží spravedlnost a naděje nekonečného Božího milosrdenství.

Základní data

- Na konci dubna 1951 došlo k rozsáhlému zatýkání.
- V polovině května 1951 se Václav poprvé setkal s Ladislavem Malým.
- Začátkem června 1951 se Václav radil s kněžími Janem Podveským a Josefem Valeriánem.

Odvážný odbojář

Za své působení v Babicích se Václav seznámil s Antonínem Plichtou ze Šebkovic. Za druhé světové války působil sedlák Plichta v protinacistickém odboji, později nesouhlasil ani s nastupující komunistickou totalitou. Byl to nebojácný člověk, který za války ukrýval parašutisty a byl zapojen do partyzánského odboje. Po skončení druhé světové války dostal ocenění za chrabrost a do února 1948 byl předsedou národního výboru v Šebkovicích

Antonín Plichta.
(Foto: archiv bezpečnostních složek)

a členem rady okresního národního výboru. Dne 30. dubna roku 1951 bylo kvůli činnosti Ladislava Malého provedeno rozsáhlé zatýkání. Mezi zatčenými byl také mladý Jan Bula. Při této akci se policistům nepovedlo zadržet Antonína Plichtu, který dokázal utéct a začal se skrývat v Cidlině. Když se to Václav Drbola dozvěděl, poskytl mu nějaké oblečení a potraviny.

Ladislav Malý

V polovině května 1951 oznámila Ludmila Dvořáková z Loukovic Václavu Drbolovi, že se u ní ukrývá západní agent, který se svou skupinou osvobodil z internace arcibiskupa Josefa Berana (více o Ladislavu Malém je uvedeno v článku věnovaném Janu Bulovi). Václav Drbola se tedy vypravil ke Dvořákovým, kde se setkal s mužem, jenž mu byl představen jako Malý ze Starče. Ten se snažil získat důvěru kněze, proto

mu sdělil údajnou prosbu arcibiskupa Berana o spolehlivého zpovědníka. Václav nevěděl, že je to lež, a ochotně přislíbil, že se za arcibiskupem vydá. Zároveň prozradil, že ví o úkrytu Antonína Plichty, za kterým se Ladislav Malý později vypravil.

Spolubratři

Začátkem června 1951 se Václav vypravil na návštěvu za spolubratrem Janem Podveským do Jaroměřic. Nemohl se však dozvonit, zašel tedy za kaplanem Josefem Valeriánem. Potřeboval si popovídat o nedávné zkušenosti s Malým. Přiblížil mu, jak se s ním setkal, a také o plánovaném přechodu arcibiskupa Berana přes hranice. Josef Valerián ho okamžitě upozornil, aby byl připravený k zatčení, protože Jana

Josef Valerián (vlevo) a Jan Podveský.
(Foto: archiv Josefa Valeriána)

Bulu kvůli stejné věci už zavřeli. Doporučil okamžitě přerušit styky. Když se vrátil Josef Podveský na faru, doporučil mu totéž.

Smyšlené obvinění

K zatčení Václava Drboly došlo po výsledku děkana Josefa Opletala z Moravských Budějovic. Návrh na zatčení, který kromě skutečných událostí obsahoval též smyšlenky doplněné tajnou policií, uváděl: Výsledkem osob zatčených v akci „Pavel“ bylo zjištěno, že Drbola, bývalý farář v Babicích, provozoval ilegální činnost. Zatčený Josef Opletal,

Farní kostel v Babicích.
(Foto: archiv redakce)

děkan z Moravských Budějovic, o něm vypověděl toto: „Asi v měsíci listopadu nebo prosinci 1949 jsem mluvil u mne na faře s farářem Drbolou. Po vyřízení věci úřední jsme začali mluvit o celkové politické situaci. Bez nějakého úvodu mi Drbola řekl: ‚U nás zase roste ta ilegální činnost,‘ přičemž dodal, že asi zase budou chtít tu místnost, resp. skryší pro schůzky a zbraně. V únoru 1950 mne opět navštívil Drbola a zmínil se mi, že mluvil s Antonínem Plichtou a že mu tento řekl, že má v Šebkovicích založenou ilegální skupinu a že mají k dispozici vysílačku.“ Na základě zjištěného navrhuji zatčení faráře Drboly a zahájení proti němu vyšetřování. Autor smyšlenek v návrhu na zatčení však přehlédl několik faktů. V roce 1949 nebyl Václav Drbola farářem v Babicích, nýbrž kaplanem v Bučovicích téměř na opačném konci diecéze. Do Babic nastoupil až od 1. března 1950, a to jako administrátor za uvězněného faráře Poláčka. V návrhu na zatčení datovaném 13. června 1951 je nazýván „bývalým farářem v Babicích“, ale jeho zatčení proběhlo až o tři dny později. Tento příkaz k zatčení byl tedy zřejmě zhotoven, až už byl Václav Drbola ve vězení, kde začala jeho „křížová cesta“.

Zpracoval Lukáš Janoušek

S laskavým svolením převzato z knih:

MIKULÁŠEK, Jiří. *Vejdi do radosti: pohledy do života kněze-mučedníka Václava Drboly*. Brno: Biskupství brněnské, 2012. ISBN 978-80-260-2702-7.

NAVARA, Luděk – KASÁČEK, Miroslav. *A přece budu blízko: život a mučednická smrt kněží Jana Buly a Václava Drboly od Babic*. Brno: Host – vydavatelství, 2016. ISBN 978-80-7491-772-1.

RŮŽIČKA, Jan – SLÍVOVÁ, Petra. *Jan Bula (1920–1952); Václav Drbola (1912–1951)*. Brno: Biskupství brněnské, 2016. ISBN 978-80-270-1153-7.

Jan Bula

Nezaleknout se zla

V Jakubově listě čteme povzbuzení, které se může zdát být proti rozumu: „Velmi se z toho radujte, moji bratři, když se octnete ve všelijakých zkouškách. Víte, že zkouška vaší víry vede k vytrvalosti.“ (Jak 1, 2–3) Zkoušky tedy upevňují věrnost ve víře. Těžkosti, které provázely Jana Bulu zvláště v závěru života, byly zajisté přípravou pro ještě větší hrdinství víry. Není světce (mučedníka), který by před svou smrtí neprožíval těžkosti. V době upevňování a bojů navíc Jan neztrácel zápal ke službě. Oné radosti, ke které jsme vyzváni i v době těžkostí, je možné dosáhnout pouze z Boží milosti, která provázela i Jana.

Základní data

- Dne 25. února 1951 navštívil Jana Bulu bývalý spolužák Ladislav Malý.

Omezená činnost

Poté, co bylo zastaveno Janovo stíhání za veřejné přečtení a komentování oběžníku biskupů a byla mu udělena prezidentská milost, byl omezen v pastorační činnosti. Bylo mu zakázáno pracovat s mládeží. Komunisté se snažili kontrolovat, kdo smí či nesmí mít na budoucnost země vliv. Jan Bula patřil k těm, kteří nesměli. S mládeží mohli pracovat jen členové povolených organizací. Podle pamětníků to byla pro něj velká rána, nejspíš větší, než hrozba pokuty a vězení za čtení oběžníku v kostele. Jan se snažil s mladými spolupracovat alespoň neformálně. Jan Kula vzpomínal, jak k nim domů chodil Jan Bula na návštěvu.

V té době mu bylo devět roků. Na jednu konkrétní situaci si Jan Kula pamatuje dobře. Muselo to být zřejmě poté, co Janovi zakázali práci s mládeží. „Jednou přišel páter Jan a byl smutný. Maminka se zeptala: ‚Pane faráři, co vám je? Vypadáte špatně!‘ On řekl vážně: ‚Paní řídící, ani se neptejte!‘“

I přes tyto události se Jan nepřestával věnovat kněžské práci a nechoval v sobě nenávist vůči lidem, kteří měli jiné přesvědčení než on sám. Pomáhal nadále s administrativou na národním výboru v Rokytnici a pro svou povahu byl oblíben nejen věřícími, ale kupodivu i mnohými komunisty.

Dávný spolužák

Zásadní změnu v dění na Moravskobudějovicku způsobil Ladislav Malý, bývalý spolužák Jana Buly. Byl to dobrodruh a opilec, který se vydával za západního agenta. Dodnes není spolehlivě zjištěno, jestli to byl pouze lhář (což se jeví jako pravděpodobnější), nebo vědomý spolupracovník StB, za kterého ho považovala řada pamětníků. Pravděpodobně však nebyl kapitánem americké zpravodajské služby a byl řízen komunistickou tajnou policií nevědomky.

Ladislav Malý, bývalý spolužák Jana Buly.
(Foto: Archiv bezpečnostních služeb)

Na počátku roku 1951 se objevil na Třebíčsku. Dne 25. února navštívil Jana Bulu na faře v Rokytnici. Pověděl mu smyšlený příběh o tom, co dělá, a požádal o nocleh. V následujících dnech držel Jana v přesvědčení, že jako agent osvobodil pražského arcibiskupa Josefa Berana, kterého má převést přes hranice (arcibiskup byl v té době držen v internaci) a že by se před tím arcibiskup ještě rád vyzpovídal. Jan neodmítl tuto službu. Malý však stále

odkládal setkání s arcibiskupem. Bývalí spolužáci se setkali ještě několikrát v březnu a nakonec také v dubnu. Hlavní činností Ladislava Malého v okrese bylo, že podněcoval místní odpůrce režimu k odboji a podnikal ozbrojené akce. S tím Jan Bula nesouhlasil a vybídl ho, aby opustil kraj a nepřiváděl lidi do neštěstí. Jan Bula byl mezitím varován, stejně jako později Václav Drbola, Janem Podveským, farářem z Jaroměřic nad Rokytnou, aby se přestal s Malým stýkat, neboť se pravděpodobně jedná o spiknutí.

Fara v Rokytnici nad Rokytnou.
(Foto: archiv Moniky Tomáškové)

Jednou si vzal Jan jaroměřického kaplana Josefa Valeriána stranou. Řekl mu: „Můj spolužák přišel v uniformě a tvrdil, že odváží Berana a že se to prozradilo, a tak ho musí ukrýt na opuštěné faře.“ Takhle na to vzpomínal sám Valerián v jednom rozhovoru. A Jan mu prý nabídl, že až budou arcibiskupa Berana převážet, zajistí útěk na západ i pro něho, pokud to bude potřeba. Ale Valerián byl opatrný. I on si nechal poradit od faráře Podveského, aby veškerou spolupráci odmítnul. Když navíc Malý stále odkládal setkání s arcibiskupem a když postupně kompromitoval stále více lidí, kteří mu pomáhali s úkrytem a zajišťováním stravy, přestal mu Jan Bula věřit.

Zpracoval Josef Janoušek

S laskavým svolením převzato z knih:

NAVARA, Luděk – KASÁČEK, Miroslav. *A přece budu blízko: život a mučednická smrt kněží Jana Buly a Václava Drboly od Babic*. Brno: Host – vydavatelství, 2016. ISBN 978-80-7491-772-1.

RŮŽIČKA, Jan. *Život Jana Buly*. In: RŮŽIČKA, Jan – CHALUPOVÁ, Petra. *Věřím, že můj krátký život nebyl nadarmo: Sborník z konference k 90. výročí narození kněze Jana Buly*. Brno: Brněnské biskupství, 2010.

Pravda a historie

Zamyšlení

Události v Babicích se snažili pravdivě pochopit ti, kteří se nespokojili s ideologickým výkladem, který tehdejší komunistický režim lidem podsoval. Hledání pravdy mají vlastně v „popisu práce“ všichni křesťané, neboť Ježíš řekl: Já jsem cesta, pravda a život. Tento výrok je výchozím bodem pro hledání pravdy ve všech oborech lidské činnosti včetně historie. Jak správně historicky hodnotit události, které se staly v minulosti? Jak přitom postupovat, když se snažím o součinnost s Duchem Svatým? Na to jsme se zeptali bohoslovce a jáhna Jana Slepíčky z Ostravy. Nejprve vystudoval učitelství dějin a českého jazyka. Potom se rozhodl, že se stane knězem a v roce 2016 vstoupil do kněžského semináře. Nyní dokončuje teologická studia v Římě v Nepomucenu.

Když student prvního ročníku historie nastupuje na univerzitu, s největší pravděpodobností ho nemine předmět, který může mít název např. úvod do studia historie. Hned záhy během prvního semestru bývá studentovi vysvětlována historická metodologie, jinými slovy, jak má historik pracovat. Tato tradiční metodologie, inspirovaná dílem německého historika

Dne 16. 4. 2022 na velikonoční vigílii zpíval jáhen Jan Slepíčka slavnostní Exsultet v bazilice sv. Petra ve Vatikánu. Slavnostní bohoslužbu slavil papež František.
(Foto: archiv Jana Slepíčky)

19. století Johanna Gustava Droysena, by se dala charakterizovat třemi slovy: heuristika, kritika, interpretace. Heuristikou je myšleno především stanovení výzkumných otázek a sběr vhodných pramenů. Pod kritikou si můžeme představit posouzení oněch vybraných pramenů z hlediska jejich pravosti a také souvislosti s daným tématem. Potom

následuje třetí fáze – interpretace – pomocí které se historik při svém nejlepší vědomí a svědomí snaží zodpovědět výzkumné otázky, vytvořit obraz historické skutečnosti a zpřístupnit výsledky svého vědeckého bádání odborné, příp. laické veřejnosti.

Není ale historik jako historik, existuje samozřejmě více legitimních přístupů, některé lze zmínit: politický (to je ten asi pořád nejvíce převažující, centrem zájmu je stát a jeho vývoj), vojenský, právní; na dějiny se můžeme také dívat jako na dějiny správy, hospodářství, menšin, ... Mezi těmito přístupy nemůže chybět hledisko církevních dějin. Zatímco první dvě fáze historické metodologie, tedy heuristika a kritika, by měly být samozřejmě pro všechny kvalitní historiky, ať už se na dějiny dívají z jakéhokoli hlediska, interpretace se může lišit a také se liší. Rozdílně lze interpretovat např. únorové události roku 1948 v Československu. Komunistický historik, který obhazuje politické zájmy vlastní strany, píše v jedné učebnici takto: „Revoluční únorové události vyvrcholily 25. února 1948.[...] Reakce byla poražena. Pracující lid zvítězil. Své vítězství oslavil s příslušníky lidových milic slavnostním pochodem večerní Prahou.“ Naopak církevní historik situaci po únoru vnímá z hlediska církve, jak jí to ovlivnilo, co jí to přineslo dobrého a co zlého.

Věřící církevní historik k nastíněnému hledisku přidává ještě aspekt víry, vidí, jak všemohoucí Bůh řídí běh dějin a hledá působení Ducha Svatého v té či oné události. Po únoru 1948 byly mnohé osobnosti z řad církve perzekvovány, včetně Jana Buly a Václava Drboly. Můžeme se ptát: jaký to mělo smysl? Proč musely tyto být tyto osobnosti popraveny? Možná proto, aby „obviněný svým jednáním nenarušil naše socialistické zřízení v jednom z nejdůležitějších úseků“? Nebo snad proto, aby vydali svědectví, že v těžké době komunistického útlaku existují lidé, kteří žijí věrně svůj vztah k Bohu a plní si svoje pastorační povinnosti? Nebo aby nám ukázali příklad, že i v dnešní době lze vydat svědectví Pravdě?

jáhen a bohoslovec Jan Slepíčka

Příprava a uskutečnění výstavy v Udine

Rozhovor s paní překladatelkou Tizianou Menotti

Prosím můžete se nám představit – kde žijete a čím se zabýváte?

Žiji v Udine a zabývám se překlady historických a náboženských textů. Překládám především biografie. Přeložila jsem např. z češtiny a latiny autobiografii Karla IV. u příležitosti 700. výročí jeho narození (2016), biografii Matky Hasmandové i životopis Alfonse Muchy, velkého moravského malíře.

Jste doktorka medicíny, jak jste se dostala k překladatelství?

Ano, jsem doktorka medicíny, ale nikdy jsem jako lékařka nepracovala. Jak jsem se dostala k překladatelství? Kvůli výletu do České republiky v roce 2002. Byla to osudová cesta, protože jsem se do této země zamilovala a rozhodla jsem se studovat na Univerzitě v Udine češtinu. Bylo mi 48 let. V roce 2010 jsem vydala svůj první překlad: *Děkuji, mám se výborně* (*Tutto bene, grazie*) od Ivana Medka.

Můžete povědět něco o své rodině?

Mám velkou rodinu: 6 dětí, z toho 5 dcer a 1 syna.

Kdy jste se poprvé dozvěděla o kněžích Václavu Drbolovi a Janu Bulovi?

V listopadu 2021, v době konání fotografické výstavy v Římě,

Výstava v Udine.
(Foto: Karel Orlita)

Výstava v Udine.
(Foto: Karel Orlita)

kteřou jsem ale neviděla. Knížku o dvou kněžích jsem dostala od kamarádky, která tam žije.

Co Vás na nich a na výstavě zaujalo?

Zajímám se o dějiny, především o totalitní režimy v Československu a jejich oběti, jako byli Jan Bula a Václav Drbola a jako byl Josef Toufar z Číhošti. Před několika lety jsem přeložila knihu Miloše Doležala o služebníkovi Božím P. Toufarovi *Jako bychom dnes zemřít měli*.

Překládáte knihy, realizujete výstavy... Je o toto téma v dnešní době zájem? Co vás zaujalo na Václavu Drbolovi a Janu Bulovi? Jaká je Vaše motivace a co je Vaším cílem?

Pokud se týče kněžů, zapůsobilo na mě, jak prošli vězením a mučením. Byli tak mladí – Janovi bylo 31 let a Václavovi 38 –, ale zůstali věrni církvi a svému povolání až do smrti. Byli nevinní, přesto nereagovali, neprotestovali, šli za Kristem až na Kalvárii. Jsou svědky víry a důvěry v Boha. Takové svědky potřebujeme pro naši víru. To je moje motivace, to je můj cíl.

Jak začala spolupráce na šíření povědomí o služebnících Božích Václavu Drbolovi a Janu Bulovi?

Nejdřív jsem napsala postulátorce procesu beatifikace Jana a Václava, již je Dr. Maria Cristina Bresciani, a pak jsem kontaktovala Mons. Karla Orlitu, administrátora kanonizačního procesu a delegáta brněnského biskupa. Dne 20. 5. 2022 se uskutečnilo přátelské setkání na biskupské kurii v Udine, kterého se zúčastnili arcibiskup Andrea Bruno Mazzocato, jáhen a vedoucí diecézního oddělení Rodina a život Dr. Guglielmo Cocco, Mons. Karel Orlita, Jan Makyča, moderátor kano-

Setkání na biskupské kurii v Udine.
(Foto: archiv Akademie kanonického práva v Brně)

nizačního procesu a já, Tiziana Menotti, překladatelka. Během tohoto asi hodinového setkání se podařilo celou tuto akci zorganizovat.

Jaká byla reakce účastníků? Znájí v Itálii kontext doby, ve které kněží Jan Bula a Václav Drbola žili?

Ne, lidé historický kontext, v kterém se pohybovali Jan Bula a Václav Drbola, neznají. Z tohoto důvodu bylo nutné vysvětlit tehdejší historicko-politickou situaci v Československu.

Kde je nyní výstava umístěna a v jakých časech se na ní návštěvníci můžou zajít podívat?

Výstava je nyní umístěna v bočních kaplích katedrály Santa Maria Assunta v Udine a je možné ji vidět až do 24. června denně od 7:00 do 12:00 a od 16:00 do 18:45 hod.

Konference u příležitosti otevření výstavy v Udine.
(Foto: Karel Orlita)

Jaký je o výstavu zájem?

Nevím, kolik lidí výstavu vidělo. Myslím, že jich bylo velké množství, protože výstava je v katedrále, a když jdou věřící na mši, určitě se u ní zastaví. Zahájení se účastnilo hodně lidí.

Ví se, kde bude výstava dále umístěna?

Od 29. 6 do 15. 7. bude tato výstava v Staranzanu u Gorizie.

Kněží Václav a Jan jsou kandidáti kanonizačního řízení; myslím, že v Itálii budete mít také spoustu kandidátů. Znáte některé?

Také v Itálii máme mnoho kněží, kteří čelili mučednictví z lásky ke Kristu. Například můj bratranec P. Aldo Marchiol z Udine, který byl zastřelen v Burundi v roce 1995. Proces blahořečení probíhá. Nebo kněží,

kteří bojovali proti mafií a byli zabiti, jako P. Pino Puglisi, kterého zastřelili v Palermu v roce 1993.

Co je nyní před Vámi, plánujete nějakou další konferenci nebo překlad knihy?

Pokračuji v překladu *positia* kardinála Berana. S kolegyní píšeme knihu o dětech v Soau, která bude publikována před Vánoce. Dvě historické knihy budou inspirovány „českým“ prostředím: první bude zaměřena na Přemysla Piterra a Olgu Fierzovou, kteří se v rámci „akce zámky“ (Štířín, Olešovice, Kamenice a Lojovice) starali o české židovské děti z koncentračních táborů a o německé děti z uprchlických táborů, a druhá bude věnována židovským žákům navštěvujícím školu v Jáchymově ulici v Praze.

Chtěla bych také přeložit knihu o „našich“ dvou kněžích *A přece budu blízko: Život a mučednická smrt kněží Jana Buly a Václava Drboly od Babic* (Luděk Navara, Miroslav Kasáček), ale kdo ví, zda se to podaří...

Tiziana Menotti.
(Foto: archiv Akademie kanonického práva v Brně)

Rozhovor zpracoval Jan Makyča
moderátor kanonizačních řízení v brněnské diecézi

Zdravice brněnského biskupa

Slavnostní otevření výstavy o Božích služebnících Václavu Drbolovi a Janu Bulovi v Udíně

Vaše Excellence, vážené dámy, vážení pánové,

jsem rád, že vás všechny mohu pozdravit při této výjimečné příležitosti.

Od roku 1990, tedy od prvního roku po pádu komunistické totality, jsem brněnským biskupem. Pocházím z rodiny pronásledované komunistickým režimem, můj otec byl jedenáct let politickým vězněm. Nemohl jsem studovat, vyučil jsem se slévačem a několik let jsem pracoval jako dělník. Zním tedy velmi dobře historické i politické pozadí a okolnosti, které se týkají životních osudů služebníků Božích Václava a Jana. Ze zkušenosti své dvaatřicetileté biskupské služby také vím, jak komunismus poznamenal životy i srdce lidí.

Oba kněží, o kterých jste připravili výstavu, vyrůstali ve skromných rodinných poměrech, které však byly bohaté životem z víry. Zdá se, že dnes jsme naopak bohatí v materiální oblasti, avšak chudí na autentický život z víry a to, co z něj vyplývá – tedy na nezištnou lásku, vzájemnou úctu, věrnost, toleranci, na schopnost snášet slabosti druhých a s trpělivostí jim pomáhat nést jejich kříže. Kněží Jan a Václav se rozdávali v každodenní poctivé práci pro své farnosti a krok za krokem věrně zasévali semínka víry do srdcí jim svěřených lidí. Věřím, že právě tato „obyčejná“ cesta je cestou ke svatosti. Můžeme si položit otázku, v čem mohou být tito dva kněží příkladem pro současné kněze a pro lidi žijící zasvěceným životem, když od jejich poprav uplynuly již desítky let. Mám za to, že poselství jejich kněžské i lidské věrnosti vstoupilo do věčnosti. Když biskup vkládá při obřadu kněžského svěcení novým kněžím do rukou misku s obětními dary, mezi jiným jim říká: „Jako Kristus Ukřižovaný, i ty se staň obětí“. Služebníci Boží Václav a Jan se tajemství Kristovy oběti plnou měrou dotkli. A to je i dnes vzor pro každého, kdo se rozhoduje odevzdat svůj život Bohu a zasvětit službě pro Boží království, ať už v kněžství, v různých formách zasvěceného života nebo v manželství. Ke svatosti je povolán každý, kdo uvěřil Bohu, každý

a v každé době. Právě svatí jsou svědky krásy a plodnosti života s Bohem a stávají se našimi průvodci a přímluvci. V naší – k sobě zaměřené – době ztrácí pro mnoho lidí manželství a s tím spojené rodičovství nejen hodnotu velkého Božího daru, ale i vnitřní sílu svátosti. Dokonce je těmito hodnotami pohrdáno a jsou odsouvány z centra pozornosti. Nutno dodat, že k velké škodě celé naší společnosti. Jedinou odpověď křesťanů dnešní doby je ta, která byla východiskem z problémů ve světě i v samotné církvi kdykoliv v minulosti. Je to touha a úsilí o svatost. Svatost, tedy život s Kristem, je naděje světa a budoucnost církve. Díky ní i dnešní doba není jen jakási rozrůstající se „černá kronika“, jak to možná mnozí kolem nás vnímají. Pro nás křesťany má být dnešní doba mnohem víc dobou naděje, za kterou stojí Bůh. Poselství událostí nespravedlivého a násilného odnětí života služebníků Božím Václavu a Janovi (a dalším mnoha nespravedlivě odsouzeným), vnímám jako výstrahu před našimi laxními postoji vůči zlu už v jeho začátcích. Je varováním před ideologiemi dneška, které vystupují v převleku za dobrodince lidstva. Kněží Jan a Václav byli popraveni pro svou víru i své postavení v církvi v souvislosti s tlakem, který vyvíjela totalitní moc na věřící a na jinak než „rudě“ smýšlející osoby. Věřím, že oba jsou skutečnými svědky a mučedníky. Oficiální prohlášení církve o jejich mučednictví by umožnilo, aby se jejich životy zřetelněji zapsaly jak do profánních, tak do církevních dějin. Jejich prohlášení za svaté je tedy důležité pro nás, pro lidi dnešní doby. Neměli bychom totiž zapomínat na hrdinná svědectví našich předků, jak nám v roce 1990 připomněl sv. Jan Pavel II., když byl na návštěvě České republiky. Tehdy řekl, abychom přijali oběti našich předků jako semena života.

Děkuji Vám všem, ale především otci arcibiskupovi, za Váš zájem o služebníky Boží Jana a Václava a za možnost seznámit i prostřednictvím výstavy své věřící, aby také jejich víra mohla být obcerstvena jejich svědectvím věrnosti. Modlím se za to, aby se dnes zahájená výstava stala přínosem pro naše životy a aby byla povzbuzením také pro naši víru.

V modlitbě provází

+ Vojtěch Cíkrle
diecézní biskup brněnský

V Brně dne 25. 5. 2022

Nejbližší významná výročí

Kulatá a polokulatá výročí, která si v souvislosti s Václavem Drbolou a Janem Bulou v blízké době připomeneme.

5. 6. 1927 přijal Jan Bula první svaté přijímání. (95 let)

1. 6. 1932 přijal Jan Bula svátost biřmování od biskupa Josefa Kupky v Lukově. (90 let)

19. 5. 1952 napsal Jan Bula v cele smrti dopisy příbuzným a známým. (70 let)

O vyrovnanosti a smíření Jana Buly s nespravedlivou smrtí není pochyb. Jeho dopisy z tak nepředstavitelně těžkých chvil dokonale vyobrazují jeho vztah s Bohem: „Pán Bůh vyměřil mi krátký život. Ale věřím, že nebyl nadarmo. Těší mne dnes, že jsem mu sloužil a že jsem Jeho služebníkem zůstal až do konce. Odcházím s ním smířen.“

20. 5. 1952 v 5 hodin ráno byl Jan Bula popraven v Jihlavě. (70 let)

Ohlédnutí za rokem 2021

V roce 2021 bylo povědomí o služebnících Božích Václavu Drbolovi a Janu Bulovi rozšiřováno dalšími aktivitami. Již třetím rokem pokračujeme ve vydávání bulletinu o tom, jak věřili Jan Bula a Václav Drbola s názvem *Testimonium martyrii*. V roce 2021 vyšla tři čísla, poslední v nákladu 1 900 kusů. Máme radost, že zájem o bulletin stále stoupá a dostává se na další místa.

Orelská jednota v Moravských Budějovicích pořádala od 20. do 28. února 2021 tradiční Maraton Jana Buly. Kvůli pandemii nebylo možné uspořádat běh klasicky v jednom dni, a tak organizátoři vyzvali účastníky k registraci přes e-mail a následně měl každý možnost běžet k uctění památky Jana Buly individuálně. Výsledek svého běhu účastník zaznamenal přes libovolnou aplikaci a zaslal organizátorům.

Dne 30. dubna 2021 si v Rokytnici nad Rokytnou lidé připomněli výročí 70 let od zatčení Jana Buly a poté jeho nespravedlivou popravu, která proběhla v 5 hodin 20. května 1952. V oba výroční dny se konala v 5 hodin smírná adorace a večer byla sloužena mše svatá.

Smírná adorace v Rokytnici nad Rokytnou.
(Foto: ŘKF Rokytnice nad Rokytnou)

Sedmdesáté výročí Babických událostí bylo připomenuto také ve farnosti Babice u Lesonic. V sobotu 31. července 2021 vystoupil v kostele Nejsvětější Trojice umělec Miroslav Gabriel Částek s divadelní hrou „Moc a sláva“. V neděli 1. srpna byla sloužena mše svatá, na kterou dorazili i poutníci z blízkého okolí.

Výstava o služebnících Božích v Babicích.
(Foto: ŘKF Babice u Lesonic)

V neděli 15 srpna 2021 byla v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Bučovicích po mši svaté slavnostně otevřena a požehnána výstava o životě služebníka Božího Václava Drboly. Jedná se o stálou expozici, která byla vytvořena podle návrhu architektů Jana Říčného a Filipa Koska ve spolupráci se Sdružením Paměť.

Stálá expozice ve farním kostele v Bučovicích.
(Foto: ŘKF Bučovice)

U příležitosti osmého výročí odhalení pamětní desky bojovníkům proti totalitě, jejím odpůrcům a obětem v letech 1939–1945 a 1948–1989 byla v kostele sv. Vavřince v Křenovicích slavena 3. října 2021 mše svatá. Následoval pietní akt u pamětní desky. Akce byla pořádána Sdružením Paměť spolu s přáteli politických vězňů a za podpory brněnského biskupství.

Při příležitosti návštěvy biskupů Čech a Moravy *Ad limina apostolorum* v Římě byla 8. listopadu 2021 slavnostně zahájena a požehnána nová putovní výstava v italštině s názvem *Václav Drbola a Jan Bula – ryzí kněží a rudá diktatura v Československu*. Výstava je pořádána brněnským biskupstvím. Byla instalovaná v poutním domě Velehrad. Otevření výstavy uvedl administrátor kanonizačního řízení Mons. Karel Orlita a následně ji požehnal Mons. Francesco Coccopalmerio. Slavnostní vernisáže se zúčastnili čeští a moravští biskupové a velvyslanec Václav Kolaja. Výstava zůstala v Římě do konce ledna 2022 a dále je ke zhlédnutí v různých italských farnostech.

Sedmdesát let poté, co došlo k babické tragédii, bylo uspořádáno tradiční veřejné setkání v Lukově, které bylo zahájeno v kostele sv. Jana Křtitele mší svatou obětovanou za oběti komunistického režimu. Tato vzpomínková akce vzešla z podnětu Sdružení Paměť, které ve spolupráci s brněnskou diecézí připravilo promítání dokumentárních filmů o služebnících Božích Janu Bulovi a Václavu Drbolovi. Následovala diskuse, byly položeny květinové dary u pamětní desky obětem komunismu a zájemci si prohlédli výstavu výtvarných a literárních prací žáků moravskobudějovického gymnázia, která byla památkou kněží Václava a Jana věnována.

Uskutečněné a plánované akce

Následující akce se buď nedávno uskutečnily, anebo teprve proběhnou. Uvádíme je zde pro informovanost našich čtenářů.

21. 5. 2022: Výročí poprav Jana Buly

- Kde: Farní kostel a Pamětní síň Jana Buly, Lukov

- Co: Ve 14:00 hod. bude slavena mše svatá. Následovat bude položení květin u památníku, beseda, výstava a promítání dokumentů.
- Pořádá Farnost Lukov
- V rámci oslav bude také zahájena výstava o knězi Františku Pařilovi, kterou vytvořili žáci tišnovského gymnázia. Výstava nese název „František Pařil: Kněz Kristův na komunistickém popravišti“.
- Více informací naleznete na webu www.sdruzeniipamet.cz

21. 5. 2022: Odhalení pomníku P. Jana Buly ku příležitosti 70. výročí od justiční vraždy

- Kde: Farní kostel v Rokytnici nad Rokytnou
- Co: Ve 14:00 hod. bude sloužena mše svatá za odpuštění hříchů a za smír křivd. Následovat bude odhalení pomníku a přednáška historika Michala Stehlíka.
- Pořádá: Farnost Rokytnice nad Rokytnou
- Více informací naleznete na webu www.farnostrokytnice.cz

4.–6. 8. 2022: 5. pout' do rodiště Václava Drboly při příležitosti výročí jeho opravy

- Kde: začátek v Lukově u Mor. Budějovic, vychází se v 6:00 hod.
- Trasa: Lukov, Višňové, Vlasatice, Starovičky (17:00 hod. mše sv.)
- Pořádají: farníci z Lukova u Mor. Budějovic
- Pro více informací kontaktujte paní Marii Václavkovou (tel. 724 448 251)

16. 10. 2022: Žehnání nových zpovědnic v Bučovicích

- Kde: farní kostel Nanebevzetí Panny Marie v Bučovicích
- Co: žehnání nových zpovědnic k výročí 110. narozenin P. Václava Drboly

Chcete pozvat veřejnost na nějakou akci, která se bude konat v souvislosti s Václavem Drbolou a Janem Bulou? Napište nám na email bulletintm@gmail.com.

Jan Bula

Narodil se 24. června 1920 v Lukově u Moravských Budějovic.

Po absolvování gymnázia nastoupil do brněnského alumnátu.

29. července 1945 jej olomoucký světící biskup Stanislav Zela vysvětil v brněnské katedrále na kněze. Jeho prvním a zároveň jediným působištěm se stala Rokytnice nad Rokytnou. V rámci tzv. babického případu byl v roce 1951 nezákonně odsouzen k trestu smrti, který byl vykonán 20. května 1952 v Jihlavě. V roce 2004 byl zahájen beatifikační proces.

Václav Drbola

Narodil se 16. října 1912 ve Starovičkách. Po absolvování gymnázia v Hustopečích nastoupil do brněnského alumnátu. Dne 5. července 1938 jej biskup Josef Kupka vysvětil v Brně na kněze. Kněžskou službu vykonával ve Slavkově u Brna, v Čučicích, v Bučovicích a naposledy v Babicích u Lesonic. Dne 14. července 1951 byl nezákonně odsouzen k smrti ve spojitosti s tzv. babickým případem a 3. srpna 1951 byl v Jihlavě popraven.

V letech 1990–1997 byl rehabilitován a v roce 2011 byl zahájen beatifikační proces.

Bulletin „Testimonium martyrii“ (Svědectví mučednictví) je vydáván dvakrát ročně jako podpora veřejnosti pro seznámení se s kněžskými osobnostmi Václavem Drbolou a Janem Bulou. Posláním tohoto periodika je připravit čtenáře na kanonizaci obou mužů zejména poukázáním na jejich bohatství, které spočívalo v hodnotách, jež zastávali. Přitom jsou zohledňovány různé aspekty tehdejší doby a kultury. Bulletin také čerpá ze svědectví lidí, kteří měli s těmito kněžími přímou nebo nepřímou osobní zkušenost.

Modlitba za kanonizaci služebníků Božích Václava Drboly a Jana Buly

Ježíši, Dobrý pastýři, děkujeme ti za tvé služebníky Václava a Jana. Svědomitě vykonávali kněžskou službu, k níž jsi je povolal, hledali tvou vůli a nechali se jí vést. Pronásledováni, mučení a odsouzeni k smrti zachovali věrnost tvé církvi a jejím pastýřům a vytrvali až do konce ve víře a naději ve tvé nekonečné milosrdenství.

Tebe, jenž nás učíš milovat nepřátele, prosíme: dej nám téhož Ducha, kterým jsi posiloval své služebníky Václava a Jana, abychom byli stále pevnější ve víře, vytrvalejší v naději a dokonalejší v lásce. Na přímluvu Panny Marie, Královny mučedníků, nám uděl milost brzkého blahořečení služebníků Božích Václava a Jana, abychom mohli mít skrze jejich přímluvu účast na tvých zaslíbeních. Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

Sláva Otci.

S církevním schválením Biskupství brněnského č. j. Ep/1118/11 ze dne 24. 11. 2011 (pro soukromou pobožnost).

Případná vyslyšení zašlete prosím přes formulář na našem webu kanonizace.biskupstvi.cz v části „Napište nám“.

Obsah

To nejhorší zatčení	1
Vítězství kříže	2
Rozhovor s biskupem Pavlem Posádem	3
Úvod do teologie mučednictví	6
Svědectví z Argentiny	9
Václav Drbola – Nenechat se zastražit v konání dobra	11
Jan Bula – Nezaleknout se zla	14
Pravda a historie – zamyšlení	17
Příprava a uskutečnění výstavy v Udine – rozhovor	19
Zdravice brněnského biskupa	24
Nejbližší významná výročí	26
Ohlédnutí za rokem 2021	26
Uskutečněné a plánované akce	29

Objednávky

Bulletin je neprodejný. V požadovaném počtu výtisků jej lze objednat vyplněním objednávkového formuláře na webových stránkách www.kanonizace.biskupstvi.cz, kde je také možné všechna čísla bulletinu stáhnout ve formátu PDF.

Náklady na vydání jednoho čísla časopisu činí 50 Kč. Prosíme o příspěvek na vydávání bulletinu v souvislosti s kanonizačním řízením. Číslo účtu kanonizačního řízení: 7476052/0800, var. symbol 200.

Napište nám

Máte-li jakékoliv podněty k obsahu nebo formě bulletinu, kontaktujte nás e-mailem na bulletintm@gmail.com.

Vydavatel

Akademie kanonického práva

Petrov 272/5, 602 00 Brno

IČO: 73635693

<https://www.akademiekp.cz>

„Testimonium martyrii – Bulletin o tom, jak věřili Jan Bula
a Václav Drbola“ vychází 2x ročně.

Toto číslo (ročník III, č. 7) bylo vydáno v Brně dne 24. 6. 2022

ISSN 2694-9385, ev. č. MK ČR E 23925